

Wrocław, 23 sierpnia 2023 roku

WK.WR.40.27.2023.135

**Pan
Mariusz Wieczorek
Burmistrz
Gminy i Miasta Węgliniec**

**ul. Sikorskiego 3
59 – 940 Węgliniec**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 13 25) przeprowadziła, w okresie od 29 maja do 27 lipca 2023 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Węgliniec. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano w dniu podpisania Burmistrzowi Gminy i Miasta Węgliniec.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania: „Świadczenie usługi odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości na terenie Gminy i Miasta Węgliniec”, „Obsługa bankowa budżetu Gminy i Miasta Węgliniec oraz gminnych jednostek organizacyjnych”, „Modernizacja systemu ogrzewania w budynku użyteczności publicznej przy ul. Sikorskiego 40 w Węglińcu”, „Budowa nawierzchni drogi w Starym Węglińcu, ul. Łużycka” oraz „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Okrąglicy dz. nr 67/1, dz. nr 32/1, dz. nr 4/2, dz. nr 65 i dz. nr 64/1”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Gminy i Miasta, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Ujawnione nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość

Faktury dotyczące zakupów stanowiące dowody księgowe dokumentujące zobowiązania Urzędu na dzień 31.12.2022 r., ujęte na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, nie zawierały w dekretacji wskazania miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, co naruszało zasady określone w § 9 ust. 1 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy i Miasta Węgliniec z dnia 16 maja 2022 r., wprowadzonej zarządzeniem nr 46/2022 Burmistrza z dnia 16.05.2022 roku. W świetle tych przepisów każdy dowód

księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca księgowania, sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dane te nanoszone są na dowodzie księgowym w formie dekretacji na podstawie zakładowego planu kont).

Zobowiązania wynikające z czterech faktur na kwotę łączną 264.090,47 zł zostały uregulowane z opóźnieniem wynoszącym, od 1 do 5 dni w stosunku do terminu wyznaczonego na fakturze, co naruszało art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm., obecnie Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), w świetle którego wydatki publiczne powinny być dokonywane w kwotach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Długoterminowe należności budżetowe w kwocie 129.000,30 zł powstałe w wyniku wydanych w okresie, od marca do grudnia 2019 r. zaświadczeń potwierdzających przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu zabudowanego na cele mieszkaniowe w prawo własności dla 90 osób, zostały ujęte w księgach rachunkowych Urzędu na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” dopiero w dniu 26.06.2023 r., tj. 3 i pół roku po zaistnieniu zdarzenia, co naruszało art. 20 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Brak ujęcia przedmiotowych należności w księgach rachunkowych Urzędu naruszało też zasady funkcjonowania konta 226 określone w zakładowym planie kont Urzędu Gminy i Miasta Węgliniec (załącznik nr 3a do zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Węgliniec nr 91/2010 z dnia 31.12.2010 r. ze zm. w sprawie polityki rachunkowości i ustalenia zakładowego planu kont).

Dochody budżetowe

Na koncie szczegółowym podatnika podatku od nieruchomości o identyfikatorze N003172 organ podatkowy dokonał przypisu podatku za lata 2021–2022 w kwocie 1.991 zł przed terminem doręczenia decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego, co naruszało art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.), zgodnie z którymi zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania.

Na koncie ww. podatnika wykazane zostały na dzień 31.12.2022 r. zaległości w podatku od nieruchomości w kwocie 1.723 zł, podczas gdy faktycznie nie posiadał on takich zaległości. Zgodnie z art. 47 § 1 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa termin płatności podatku wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, a w przypadku tego podatnika termin płatności podatku przypadał na dzień 4 stycznia 2023 roku.

W wyniku powyższego zaległości netto wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za okres sprawozdawczy od początku roku do 31 grudnia 2022 r. (kolumna 9), w dziale 756 „Dochody od osób prawnych,

od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, rozdział 75616 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych”, § 0310 „Wpływy z podatku od nieruchomości” zostały zawyżone o kwotę 1.723 zł. Naruszało to § 3 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 37 do rozporządzenia z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm.), w świetle którego w kolumnie „Saldo końcowe” wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane).

Upomnienie dotyczące zaległości w podatku od nieruchomości za styczeń i luty 2021 r. (kwota 36.710 zł) podatnikowi oznaczonemu identyfikatorem J000106 (osoba prawna) wystawiono odpowiednio 58 i 30 dni od terminu płatności następnej raty podatku za 2021 rok. Upomnienie dla podatnika N002452 (osoba fizyczna) dotyczące zaległości 4 raty 2022 r. (kwota 322,63 zł) zostało sporządzone 191 dni po terminie płatności tej raty, a upomnienie dla podatnika N003172 (osoba fizyczna) na zaległości dotyczące 2021 i 2022 r. (kwota 1.723 zł) zostało sporządzone 141 dni po terminie płatności podatku. Powyższe naruszało § 22 „Instrukcji w sprawie zasad wymiaru, ewidencji, poboru podatków i opłat lokalnych pobieranych przez Urząd Gminy i Miasta w Węglińcu, postępowania w sprawie udzielenia ulg w spłacie i umarzania zobowiązań podatkowych przez organ podatkowy w Urzędzie, obiegu i kontroli dowodów księgowych dotyczących wymiaru i poboru tych należności”, stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia nr 110/2015 Burmistrza z 30 października 2015 r., z którego wynikało, że upomnienia należało sporządzić niezwłocznie, jednak nie później niż termin płatności następnej raty podatku, a następnie zasady określone w ust. 1 rozdziału 4 „Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy i Miasta Węglińca”, wprowadzonej zarządzeniem nr 164/2021 Burmistrza z 31 grudnia 2021 r., z którego wynikało, że jeżeli należność nie została zapłacona w terminie pracownik referatu finansowego sporządza i przesyła podatnikowi upomnienie zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

Wydatki budżetowe

Druga transza dotacji dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „PIAST” w Czerwonej Wodzie w kwocie 15.000 zł na realizację zadania publicznego pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej dzieci i młodzieży osób dorosłych na terenie sołectwa Czerwona Woda poprzez wspieranie organizacji zajęć, szkolenia i udział we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez właściwe związki sportowe” została przekazana w dniu 22 czerwca 2020 r., tj. dwa dni po terminie określonym w umowie, wbrew zapisowi § 3 pkt 1 lit. a umowy nr 65/2020 z dnia 10 lutego 2020 roku. Powyższe naruszało również art. 44 ust. 3 pkt 3 powołanej ustawy o finansach publicznych.

Sprawozdania z realizacji Programów współpracy Gminy Węgliniec z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego za lata 2020–2022 opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy i Miasta Węgliniec dopiero w trakcie kontroli, tj. 13 i 18 lipca 2023 roku. Było to niezgodne z postanowieniami art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm, Dz.U. z 2023 r. poz. 571), z którego wynika, że organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Gospodarka mieniem

Drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej - działki nr 1612/2 w Czerwonej Wodzie przeprowadzono w dniu 4 marca 2022 r. tj. z przekroczeniem terminu 6 miesięcy od dnia zamknięcia pierwszego przetargu (26 lipca 2021 r.), co naruszało dyspozycję art. 39 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm., obecnie Dz.U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.) w świetle której, jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg.

W przypadku sprzedaży nieruchomości gminnych w przetargach ustnych nieograniczonych (sprzedaże działek: nr 315/6 w Ruszowie, nr 293 w Węglińcu przy ul. Piłsudskiego, nr 1612/2 w Czerwonej Wodzie, nr 178/18 w Węglińcu przy ul. Krótkiej, nr 860/9 w Czerwonej Wodzie oraz sprzedaż lokalu mieszkalnego w Ruszowie przy ul. Świętojańskiej 5), Gmina obciążyła nabywców nieruchomości gminnych kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży na łączną kwotę 3.663,60 zł. Było to niezgodne z art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, z których wynika, że na organie gospodarującym zasobem nieruchomości ciąży obowiązek zapewnienia wyceny zbywanej nieruchomości.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz Gminy i Miasta Węgliniec na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy i Miasta Węgliniec.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce uregulowań w zakresie wskazywania w dekretacji miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych, określonych w § 9 ust. 1 „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy i Miasta Węglińiec” z dnia 16 maja 2022 r. (Zarządzenie nr 46/2022 Burmistrza z dnia 16 maja 2022 r.).
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), w szczególności w zakresie wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia gospodarczego, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do postanowień art. 20 ust. 1 ustawy.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania wydatków publicznych w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.) w zakresie dokonywania przypisu należności na kontach podatników, z dniem doręczenia decyzji, ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, stosownie do postanowień art. 21 § 1 pkt 2 ustawy.
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-27S „zaległości netto” zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
6. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce uregulowań w zakresie terminowego wystawiania upomnień, określonych w ust. 1 rozdziału 4 „Instrukcji w sprawie ewidencji i poboru podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych oraz należności cywilnoprawnych w Urzędzie Gminy i Miasta Węglińiec” (Zarządzenie nr 164/2021 Burmistrza z 31 grudnia 2021 r.).
7. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571), w szczególności w zakresie publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdań z realizacji Programów

współpracy Gminy Węglińiec z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, stosownie do postanowień art. 5a ust. 3 ustawy.

8. Przestrzeganie postanowień umów o realizację zadań publicznych zawieranych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności w zakresie terminowego przekazywania transz dotacji zgodnie z zawartymi umowami.
9. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) nieobciążania przyszłych nabywców nieruchomości gminnych kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 i 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy,
 - b) organizowania drugiego przetargu, jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, stosownie do art. 39 ust. 1 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Marek Wawrzynek
Przewodniczący
Rady Miejskiej Węglińca